

مدیریت ورزشی - مهر و آبان ۱۳۹۴
دوره ۷، شماره ۴، ص: ۵۰۱-۵۱۲
تاریخ دریافت: ۹۲ / ۰۶ / ۲۴
تاریخ پذیرش: ۹۲ / ۱۰ / ۲۳

بررسی رابطه بین سبک‌های رهبری مربیان، انسجام گروهی و موفقیت تیمی

مطالعه موردی: لیگ دسته اول فوتسال استان مازندران

عبدالله مصلحی^{۱*} - مرتضی دوستی^۲ - علی محمد صفانیا^۳

۱. کارشناس ارشد مدیریت ورزشی دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه آزاد علوم و تحقیقات آیت الله آملی، آمل، ایران، ۲. استادیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه مازندران، بابلسر، ایران، ۳. دانشیار دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات آیت الله آملی، آمل، ایران

چکیده

بررسی رفتار و سبک رهبری مربیان و تأثیر آنها بر رفتار و انگیزش ورزشکاران، در بهبود روابط مربی و ورزشکار و اتخاذ تصمیمات و برنامه‌ریزی بهتر مؤثر است. هدف از این تحقیق بررسی رابطه میان سبک‌های رهبری مربی و انسجام گروهی در لیگ دسته اول فوتسال استان مازندران است. جامعه آماری تحقیق، کلیه مربیان و بازیکنان حاضر در لیگ دسته اول فوتسال استان مازندران هستند. ۲۲۸ بازیکن و مربی شاغل در نوزده تیم از رقابت‌های لیگ دسته اول فوتسال استان مازندران، پرسشنامه مقیاس رهبری در ورزش (LSS) چلادوری و صالح (۱۹۸۰) و پرسشنامه انسجام گروهی (GEQ) کارون، ویدمایر و براولی (۱۹۸۵) در زمینه اندازه‌گیری میزان انسجام گروهی در تیم‌های ورزشی را پر کردند. نتایج نشان داد که رابطه مثبت معناداری بین رفتارهای آموزش و تمرین مربی با انسجام تکلیف وجود دارد. همچنین سبک‌های رهبری دموکراتیک و آمرانه رابطه معناداری با انسجام گروهی دارند. مقایسه سبک‌های رهبری مربی نشان داد که مربیان بیشتر از سبک رهبری دموکراتیک و کمتر از سبک رهبری آموزش و تمرین استفاده می‌کنند. در مجموع، یافته‌ها رابطه معناداری را بین انسجام تیمی و موفقیت تیم و مربیان تیم‌های موفق که ارائه‌کننده رفتارهای آموزش و تمرین و دموکراتیک بالاتری بوده‌اند، نشان می‌دهد. پیشنهاد می‌شود مربیان سبک رهبری آموزش و تمرین، سبک حمایت اجتماعی و رفتار بازخورد مثبت را در تیم خود بهبود بخشند.

واژه‌های کلیدی

انسجام گروهی، سبک رهبری، فوتسال، مازندران، موفقیت تیمی.

مقدمه

بررسی رفتار و سبک رهبری مربیان و تأثیر آنها بر رفتار و انگیزش ورزشکاران، ما را در بهبود روابط مربی و ورزشکار و اتخاذ تصمیمات و برنامه‌ریزی بهتر یاری می‌دهد. در هر رقابت ورزشی، ورزشکار یا تیم می‌خواهد با بهترین عملکرد سهمی در موفقیت داشته باشد. موفقیت احتمالی ورزشکار یا تیم در نتیجه تدارکات بهتر و کوشش‌های سخت‌تر است.

به نظر جانسون پیروز شدن در بسیاری از ورزش‌ها تنها نتیجه غلبه فیزیکی نیست، بلکه بیشتر به ترکیبی از آمادگی‌های فیزیکی، روان‌شناسی و فنی نسبت داده می‌شود (۹). براساس چنین استدلال متقاعدکننده‌ای باشگاه‌های ورزشی، روان‌شناسان ورزشی را بخشی از تیم خودشان به حساب می‌آورند. براساس یافته‌های تحقیقاتی ورزشکاران یا بازیکنان تیم‌هایی که از مهارت‌های روان‌شناسی در تمرینات و مسابقات بهره می‌برند، کارایی فردی و عملکرد ورزشی بهتری دارند (۱۲). انسجام یا یکپارچگی تیمی، یکی از ابعاد مرتبط با رفتارهای مربیان است. انسجام را می‌توان در دو بعد طبقه‌بندی کرد: انسجام تکلیف (درجه تعهد به اهداف یا وظایف مشترک) و انسجام گروهی (جذابیت گروه، میزان علاقه اعضا به رضایت‌مندی همدیگر و دیگران در گروه) (۶).

دو مؤلفه از رفتارهای مرتبط با تیم، رهبری و انسجام تیمی است و رفتارهای افراد یک تیم جدا از هم نیست. اعتقاد عمومی مربیان ورزش‌های گروهی این است که اعضای تیم برای موفقیت، به اتحاد گروهی، اتفاق و همبستگی نیاز دارند. به نظر مربیان اتحاد تیمی اساس موفقیت است و در نتیجه فنونی را به کار می‌برند تا به روح صمیمیت و یگانگی در بین بازیکنان مطمئن شوند. فستینگر و همکاران گزارش دادند که فعل و انفعالات مربی و ورزشکار ممکن است بر موقعیت‌های ورزشی اثر بگذارد. علاوه بر این الگوی رفتاری مربی، رقابت را تحت تأثیر قرار می‌دهد و به هدف و جهت‌گیری پیروزی در ورزشکاران جوان کمک می‌کند (۷).

رفتارهای نامطلوب مربیان به نتایج منفی از جمله کاهش رضایت در ورزشکاران جوان مرتبط است (۷). نوعی از اخلاق و رفتار مربیان ممکن است بر رضایت بازیکنان تأثیرگذار باشد، اگرچه یکی از مهم‌ترین عوامل در مربیگری به دست آوردن رضایت ورزشکاران است (۱۳). رضایت ورزشکاران مرد و زن باید بخشی از ارزیابی برنامه‌های ورزشی باشد (۶). رهبران مؤثر قادر به پیش‌بینی احتمالات آتی و طراحی راهبردهای انتخابی برای برآورده کردن ابهامات هستند (۲۰). موفقیت یک تیم تا حد زیادی به رفتار اعضا یا بازیکنان آن تیم خاص بستگی دارد.

مربیان ممکن است بر عوامل روانی از جمله انگیزه و بهره‌وری برای پیشرفت ورزشکاران تأثیر بگذارند (۱۹). سبک‌های رهبری مربی، انسجام تیمی، انگیزش و اثربخشی مربی از طرف شاغلان برجسته، محققان و سازمان‌ها به‌عنوان مؤلفه‌های صحیح روان‌شناسی ورزشی ذکر شده است (۱۵). اغلب محققان در زمینه اثربخشی مربیگری فرض کرده‌اند که مربیگری تا حد زیادی بر عملکرد و رفتار ورزشکاران تأثیرگذار است. بر همین اساس، تورمن (۲۰۰۸) بیان داشت که رفتار مربیان به‌طور مستقیم بر انگیزش، انسجام تیم و موفقیت، رفتار پیروزمندان ورزشکاران و موفقیت تیمی تأثیر می‌گذارد (۲۲).

رابطه میان سبک‌های رهبری مربی و انسجام تیمی توسط محققان مختلف و ورزش‌های متفاوت توصیف شده است. بر همین اساس، محمد و ابراهیم (۲۰۱۲) بیان کردند که رهبری و انسجام عناصری کلیدی برای رشد گروه و تیم هستند و شیوه‌ای که رهبران برای ارتقای انسجام تیمی به‌کار می‌گیرند، تأثیرات فراوانی بر عملکرد یک گروه دارد (۲). رفتارهای مربی و انسجام تیم در کارهای تحقیقاتی گوناگون روابط مثبتی داشته‌اند. مارنسی (۲۰۱۲) به‌منظور ارزیابی ارتقای تیمی و رضایت‌مندی با استفاده از پرسشنامه محیط گروهی، مشاهدات رفتاری مربیان در طول فعالیتشان را بررسی کرد و دریافت تیم‌هایی که انسجام تیمی بالا و رضایت‌مندی پایین را گزارش داده‌اند، تفاوت‌های رفتاری فراوانی داشتند (۱۴).

در زمینه انسجام تیمی و رفتار مربی، رمضان‌زاده و حسینی (۲۰۰۹) رابطه بین رفتار مربیان و انسجام تیمی در باشگاه‌های فوتبال لیگ برتر را آزمودند. یافته‌ها نشان داد مربیانی که توسط ورزشکاران خود به‌عنوان مربیانی شناخته شده بودند که از سبک‌های رهبری بازخورد مثبت و حمایت اجتماعی استفاده کرده بودند، تیم‌های منسجم‌تری داشتند (۱۹). همچنین نتایج تحقیقات مختلف حاکی از آن است که انسجام تیمی بر موفقیت، عملکرد و حالات روانی ورزشکاران تأثیر چشمگیری دارد (۱۵). مرادی (۱۳۸۵) و حسینی کشتان (۲۰۱۰) در پایان فصل ضریب همبستگی بالایی را بین افزایش انسجام تیمی و درصد پیروزی‌های یک تیم مشاهده کردند (۸، ۱).

در هر تیم یا گروه ورزشی، پیوند و تعهدی وجود دارد که به‌منظور دستیابی به اهداف خاص، گروه را با یکدیگر نگه می‌دارد. قدرت این پیوند و تعهد، نشان‌دهنده انسجام است. از این‌رو این تحقیق قصد دارد تا رابطه میان سبک‌های رهبری، انسجام تیمی و عملکرد در لیگ دسته اول فوتبال استان مازندران را شناسایی کند. اصول پشتیبان این مطالعه، به‌عنوان دانش محقق، این بوده است که هیچ تحقیق دیگری

در این حوزه، سبک رهبری مربی و انسجام تیمی در لیگ دسته اول فوتسال استان مازندران را شناسایی نکرده است.

روش‌شناسی پژوهش

جامعه آماری

نوزده باشگاه در رقابت‌های فوتسال لیگ دسته اول استان مازندران در دو گروه شرق و غرب در سال ۱۳۹۱ حضور داشتند. نوع تحقیق از نوع توصیفی است. جمع‌آوری اطلاعات به روش میدانی و از طریق ابزار پرسشنامه صورت گرفت. برای نمونه‌گیری از روش تمام‌شمار استفاده شد و نمونه آماری برابر با جامعه آماری است (۲۲۸ بازیکن حاضر در لیگ دسته اول فوتسال استان مازندران).

مقیاس‌ها

پرسشنامه‌های استفاده‌شده، شامل مقیاس رهبری در ورزش (LSS) چلادورای و صالح (۱۹۸۰) و پرسشنامه مقیاس محیط گروهی (GEQ) کارون، ویدمیر و براولی (۱۹۸۵) بود. از مشارکت‌کنندگان در مطالعه که اطلاعات جمعیتی را پر می‌کردند، خواسته شد تا سن و سال‌های تجربه خود در بازی فوتسال را گزارش کنند.

مقیاس رهبری در ورزش (LSS) با هدف ارزیابی مشاهدات ورزشکاران از سبک و رفتارهای رهبری مربی آنها و از طریق پنج بعد به‌کاررفته در این مطالعه تهیه شد. LSS از ۴۰ مؤلفه تشکیل شده است که از ورزشکاران می‌خواهد تا به میزان ارائه نوع رفتارهای مربی خود که در پرسشنامه توصیف شده است، اشاره کنند. شکل پاسخگویی از مقیاس پنج‌ارزشی لیکرت (همیشه، اغلب، گاهی، به‌ندرت یا هرگز) تشکیل شده است. ۴۰ مؤلفه فردی در LSS به پنج خرده‌مقیاس تقسیم شده بود که هر خرده‌مقیاس بیانگر نوع خاصی از سبک یا رفتار رهبری مربیگری بود. پنج خرده‌مقیاس عبارت بودند از: خرده‌مقیاس رفتار آمرانه، خرده‌مقیاس رفتار دموکراتیک، خرده‌مقیاس آموزش و تمرین، خرده‌مقیاس حمایت اجتماعی و خرده‌مقیاس بازخورد مثبت.

پرسشنامه محیط گروهی به‌منظور ارزیابی مشاهدات ورزشکار از انسجام تیمی تهیه شده بود. GEQ هجده مؤلفه دارد که دو جنبه یا بعد مختلف از انسجام گروهی یعنی انسجام تکلیف و انسجام گروهی را ارزیابی می‌کرد. ورزشکاران براساس مقیاس نهارزشی لیکرت که از «کاملاً موافق» تا «کاملاً

مخالف» مرتب شده است، پاسخگو بودند. هر دوی LSS و GEQ از یک محتوای آزمایش شده، اعتبار همزمان، پیش‌بین، عاملی و روایی ساختار برخوردار بودند (چلادورای و ریمر، ۱۹۹۸؛ چلادورای، ۱۹۹۳؛ هورن، ۲۰۰۲). سازگاری درونی برای مقیاس‌های مختلف در جدول ۱ بیان شده است.

جدول ۱. پایایی مقیاس برای LLS و GEQ

آلفای کرونباخ		
۰/۸۵۳	آموزش و تمرین	سبک‌های رهبری
۰/۸۳۱	رفتار دموکراتیک	
۰/۶۵۴	رفتار آمرانه	
۰/۶۹۳	حمایت اجتماعی	انسجام تیمی
۰/۷۰۲	بازخورد مثبت	
۰/۶۶۲	انسجام تکلیف	
۰/۹۵۳	انسجام گروهی	

باشگاه‌هایی که نتایج آنها را در رتبه‌های اول تا سوم قرار داده بود، به‌عنوان «موفق» در نظر گرفته شدند. باشگاه‌هایی که رتبه‌های چهارم تا هفتم را به‌دست آورده بودند، «نسبتاً موفق» و باشگاه‌هایی که در جمع ۳ تیم آخر (هشتم تا دهم) رتبه‌بندی شده بودند، «ناموفق» فرض شدند. از این‌رو، برای مطالعه تمام بازیکنان در طبقات «موفق، کمتر موفق و ناموفق» انتخاب شدند که شامل ۲۲۸ نفر بودند.

یافته‌های پژوهش

یافته‌ها نشان داد که سن مشارکت‌کنندگان از ۱۸ سال تا بالاتر از ۳۳ سال مرتب شده بود که از امتیاز میانگین سنی ۲۴/۹۸ سال و انحراف معیار ۲/۲۴ برخوردار بود. میانگین امتیاز تجربه بازیکنان برابر با ۴ سال و انحراف معیار ۲/۱ بود. هدف نخست یافتن رابطه میان سبک رهبری مربی و انسجام تیمی بود. در این مطالعه، انسجام تیمی در انسجام تکلیف و اجتماعی طبقه‌بندی شده بود. جدول ۲ رابطه میان سبک رهبری مربی و انسجام تکلیف را نشان می‌دهد.

همان‌گونه که جدول ۲ نشان می‌دهد، انسجام تکلیف از رابطه مثبت معنادار آماری با آموزش و تمرین ($r=0/299, P<0/01$) برخوردار است. از آنجا که سبک رهبری آمرانه^۱، بازخورد مثبت، حمایت

اجتماعی و دموکراتیک رابطه منفی با انسجام تکلیف دارند، آنها رابطه معنادار آماری ندارند.

جدول ۲. ضریب همبستگی اسپیرمن میان سبک رهبری مربی و انسجام تکلیف

انسجام تکلیف	آموزش و تمرین	رفتار دموکراتیک	رفتار آمرانه	حمایت اجتماعی	بازخورد مثبت
۰/۳۹۹**	۰/۲۰۱	۰/۱۲۴	۰/۱۸۴	۰/۱۴۳	

** معناداری در ۰/۰۱، * معناداری در ۰/۰۵

یافته‌های مرتبط با رابطه میان سبک رهبری مربی و انسجام گروهی در جدول ۳ ارائه شده است. همان‌گونه که در جدول ۳ نشان داده شده است، انسجام گروهی رابطه آماری مثبت معناداری با سبک دموکراتیک ($r=0/270, P<0/05$) و سبک رهبری آمرانه ($r=0/158, P<0/05$) دارد. از سوی دیگر، سبک رهبری آموزش و تمرین، بازخورد مثبت و حمایت اجتماعی رابطه‌ای با انسجام گروهی ندارد.

جدول ۳. ضریب همبستگی اسپیرمن میان سبک رهبری مربی و انسجام گروهی

انسجام گروهی	آموزش و تمرین	رفتار دموکراتیک	رفتار آمرانه	حمایت اجتماعی	بازخورد مثبت
۰/۰۱۶	۰/۲۷۰*	۰/۱۵۸*	۰/۰۰۷	۰/۰۱۸	

** معناداری در ۰/۰۱، * معناداری در ۰/۰۵

نتایج این مطالعه نشان داد که کدام‌یک از سبک‌های رهبری مربیگری، که توسط بازیکنان درک شده بود، در لیگ دسته اول فوتسال استان مازندران معمول‌تر بوده است. همان‌گونه که در جدول ۴ نشان داده شده است، مربیان فوتبال در لیگ دسته اول فوتسال استان مازندران سبک رهبری دموکراتیک را ($3/89 =$ میانگین) بیشتر از سایر سبک‌های معمول ارائه کرده‌اند. از سوی دیگر، این مربیان سبک رهبری حمایت اجتماعی ($2/84 =$ میانگین) و سبک آموزش و تمرین ($2/10 =$ میانگین) کمتری ارائه کرده‌اند.

جدول ۴. یافته‌های مربوط به رتبه‌بندی سبک‌های رهبری مربیان از دیدگاه بازیکنان

سبک رهبری	دموکراتیک	آمرانه	بازخورد مثبت	حمایت اجتماعی	آموزش و تمرین
میانگین نمره	۳/۸۹	۳/۳۱	۲/۸۶	۲/۸۴	۲/۱۰
رتبه	اول	دوم	سوم	چهارم	پنجم

اغلب سعی شده است مشخص شود که چه تفاوت‌هایی در موفقیت تیم طبقه‌بندی شده تحت عنوان تیم‌های موفق، نسبتاً موفق و ناموفق توسط سبک‌های رهبری مربی وجود دارد. در این مورد نتایج نشان داد که تیم‌های موفق از امتیاز بالاتری در سبک رهبری آموزش و تمرین ($SD=۹/۸$ و میانگین $=۵۰/۲$)، سبک رهبری دموکراتیک ($SD=۳۰/۵$ و میانگین $=۷/۹$)، سبک حمایت اجتماعی ($SD=۲۵/۴$ و میانگین $=۵/۷$) و بازخورد مثبت ($SD=۱۸/۲$ و میانگین $=۶/۴$) نسبت به تیم‌های نسبتاً موفق و ناموفق برخوردار بوده است. از سوی دیگر، تفاوتی در موفقیت تیم با توجه به سبک‌های رهبری آمرانه وجود ندارد ($SD=۱۴/۲$ و میانگین $=۲/۸$).

جدول ۵. سبک‌های رهبری مربی براساس موفقیت تیم

ناموفق	نسبتاً موفق	موفق	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	انحراف استاندارد
۴/۵	۴/۲	۴/۷	میانگین	انحراف استاندارد	۱/۲	۱/۴	۱/۶	انحراف استاندارد
۴/۳	۳/۸	۴/۱	میانگین	انحراف استاندارد	۱/۱	۰/۹	۱/۴	انحراف استاندارد
۱/۷	۱/۹	۲/۱	میانگین	انحراف استاندارد	۰/۳	۰/۴	۰/۵	انحراف استاندارد
۳/۱	۳/۳	۳/۵	میانگین	انحراف استاندارد	۱/۲	۰/۸	۱/۱	انحراف استاندارد
۲/۶	۲/۶	۲/۹	میانگین	انحراف استاندارد	۰/۷	۰/۸	۰/۷	انحراف استاندارد

سبک‌های رهبری

به‌طور مشابه، انسجام تیمی با موفقیت تیمی در یک جدول فهرست‌بندی شد. نتایج نشان داد تیم‌های موفق و نسبتاً موفق، نسبت به تیم‌های ناموفق در خصوص ارزیابی انسجام تیمی، امتیاز بیشتری را کسب کرده‌اند. به‌طور مشابه، در ارزیابی انسجام تیمی اجتماعی تیم‌های موفق و نسبتاً موفق، نسبت به تیم‌های ناموفق امتیازهای بیشتری به‌دست آوردند.

جدول ۶. انسجام تیمی با موفقیت تیم

انسجام تیمی				
گروهی		تکلیف		متغیرها
انحراف استاندارد	میانگین	انحراف استاندارد	میانگین	
۱/۸	۶/۷	۱/۶	۷/۸	موفق
۱/۸	۶/۶	۲/۰	۸/۱	نسبتاً موفق
۲/۰	۶/۰	۲/۶	۶/۹	ناموفق

بحث و نتیجه گیری

اهداف تحقیق بررسی رابطه سبک رهبری مربیان با انسجام گروهی در لیگ دسته اول فوتسال استان مازندران بود. همچنین محقق سعی داشت بررسی کند که کدام یک از سبک‌های رهبری مربیان (دریافت‌شده توسط بازیکنان) در لیگ دسته اول فوتسال استان مازندران معمول‌تر بوده است و آیا تفاوت‌هایی در خصوص موفقیت تیم (طبقه‌بندی‌شده در تیم‌های موفق، نسبتاً موفق و ناموفق) از لحاظ سبک رهبری مربیان انسجام تیمی وجود دارد.

نتایج تحقیق حاضر نشان داد بازیکنانی که رفتار مربیگری آموزش و تمرین دریافت داشته‌اند از لحاظ آماری رابطه مثبت و معناداری با انسجام تکلیف داشتند. نتایج با یافته‌های رضانی‌نژاد (۱۳۸۹) و مورای (۲۰۰۶) و مرادی و همکاران (۱۳۸۵) که نشان دادند انسجام گروهی با سبک‌های رهبری آموزش و تمرین رابطه مثبت و معناداری دارد، همسوست. نتایج مطالعات مورای روی بازیکنان حرفه‌ای بسکتبال نشان داد که انسجام تکلیف رابطه مثبت معناداری با سبک رهبری آموزش و تمرین دارد. همچنین، در خصوص انسجام گروهی مشخص شد مربیانی که سبک رهبری دموکراتیک و آمرانه داشتند، رابطه مثبت معناداری با انسجام گروهی نشان دادند. یافته‌های این تحقیق با نتایج تحقیق سیسای منگیستو آلمو (۲۰۱۲) که رابطه مثبت و معناداری را میان رفتارهای آموزش و تمرین مربی، رفتار دموکراتیک و آمرانه با انسجام اجتماعی نشان داد همسو بود (۱۶).

نتایج تحقیق حاضر با نتایج تحقیق مورای (۲۰۰۶) که نشان داد مربیانی که از رفتار آموزش و تمرین، حمایت اجتماعی، دموکراتیک و آمرانه استفاده می‌کردند، از سطوح بالای انسجام وظیفه و اجتماعی برخوردار بودند، همسوست. در مقابل با نتایج تحقیقات مرادی و همکاران (۱۳۸۵) که دریافتند انسجام گروهی با سبک‌های رهبری آموزش و تمرین، دموکراتیک و حمایت اجتماعی رابطه مثبت و

معناداری دارد، اما با سبک‌های رهبری آمرانه و بازخورد مثبت رابطه معناداری ندارد، و نیز نتایج تحقیقات پیس و کوزاب (۱۹۹۴) که نشان دادند بین انسجام با سبک مربیگری آمرانه رابطه منفی وجود دارد، مغایر است (۲۰،۱۷،۲).

با توجه به سبک‌های رهبری درک‌شده از مربیان، نتایج نشان داد که مربیان از سبک رهبری دموکراتیک، آمرانه و بازخورد مثبت بیشتر استفاده کردند و پیشنهاد می‌شود مربیان در جامعه آماری مورد نظر سبک رهبری آموزش و تمرین، حمایت اجتماعی و بازخورد مثبت را در میان تیم خود بهبود بخشند. یافته‌های این تحقیق با یافته‌های حسینی کشتان و همکاران (۲۰۱۰) همخوانی دارد (۹). تفاوت‌های موجود بین موفقیت تیمی و انسجام تیمی، نشان داد که تیم‌های موفق و نسبتاً موفق، سطوح بالاتری از انسجام تکلیف و اجتماعی نسبت به تیم‌های ناموفق داشتند. در این مورد، رمضانزاده و حسینی (۲۰۰۹) گزارش دادند تیم‌هایی که سطح بالایی از انسجام تکلیف و اجتماعی دارند، نسبت به تیم‌هایی که ارائه‌کننده سطح پایینی از انسجام تکلیف اجتماعی‌اند، به موفقیت بیشتری تمایل دارند (۲۱،۹).

هدف این مطالعه یافتن رابطه میان سبک‌های رهبری مربیان، انسجام تیمی و موفقیت تیمی بازیکنان فوتسال لیگ دسته اول استان مازندران بود. به این منظور داده‌ها از ۲۲۸ بازیکن لیگ دسته اول استان مازندران از طریق پرسشنامه جمع‌آوری شد. داده‌های جمع‌آوری‌شده از طریق پرسشنامه ممکن است از محدودیت عدم بیان مناسب شکل رفتار دریافت‌شده بازیکن از مربی خود برخوردار باشد. همچنین این تحقیق در یک استان صورت پذیرفت. با وجود این محدودیت‌ها، نتایج نشان داد:

- انسجام تکلیف از ارتباط مثبت معنادار آماری با تمرین و آموزش برخوردار است.
- انسجام گروهی رابطه مثبت معنادار آماری با سبک رهبری دموکراتیک و سبک رهبری آمرانه دارد.
- مربیان بیشتر از سبک رهبری دموکراتیک در لیگ دسته اول فوتسال استان مازندران استفاده می‌کنند و استفاده از سبک رهبری آموزش و تمرین کمتر بوده است.
- تیم‌هایی که از سبک‌های رهبری آموزش و تمرین، دموکراتیک، حمایت اجتماعی و بازخورد مثبت استفاده کرده‌اند، نتایج موفق‌تری به‌دست آورده‌اند، درحالی‌که با توجه به سبک رهبری آمرانه هیچ تفاوتی در موفقیت‌های تیمی وجود نداشته است.

• در ارزیابی انسجام تکلیف، تیم‌های موفق و نسبتاً موفق امتیاز بالاتری از تیم‌های ناموفق کسب کرده‌اند. به‌طور مشابه، در ارزیابی انسجام گروهی، تیم‌های موفق و نسبتاً موفق، امتیاز بیشتری نسبت به تیم‌های ناموفق کسب کرده‌اند. یک مربی اغلب باید فرهنگ هر دو نوع انسجام، یعنی انسجام تکلیف و انسجام گروهی را در میان تیم خود بهبود بخشد.

منابع و مآخذ

۱. رحیم رضانی‌نژاد؛ میثاق حسینی کشتان؛ نوشین بنار؛ فاطمه محدث، ۱۳۸۹، رابطه سبک‌های مربیگری با انسجام گروهی و موفقیت تیم‌های والیبال دانشجویان دختر دانشگاه‌های آزاد اسلامی، نشریه مدیریت ورزشی دانشگاه تهران، دوره ۲، شماره ۶، پاییز ۱۳۸۹، صص ۷۴-۲۹.
۲. مرادی، محمدرضا و همکاران، ۱۳۸۵، رابطه سبک‌های رهبری مربیان با انسجام گروهی بازیکنان در تیم‌های بسکتبال باشگاه‌های لیگ برتر کشور، نشریه حرکت، شماره ۲۹، صص ۱۶-۵.
3. Adel Mohamed, A. S., & Ibrahim, Z. (2012). The Relationship between Transformational Leadership, Job Satisfaction and the Effect of Organizational Culture in National Oil Corporation of Libya, International Conference on Management, Applied and Social Sciences, Pages 885-890
4. Carron, A. V. BRY, S. R. EYS, M. A. (2002) Team cohesion & Team Success in Sport, Journal of Sport Science, Feb 2002 v20 i2 p119(8)
5. Carron, A. V. Colman, M. M. Wheeler, J. Stevens, D. (2002) Cohesion and Performance in Sport: A Meta Analysis, Journal of Sport and Exercise Psychology, v. 24, p. 168-188.
6. Chelladurai, P.; Saleh, S. (1980) Dimensions of Leader Behavior in Sports: Development of Leadership Scale, Journal of Sport Psychology, v.2, p.34-35.
7. Chelladurai, P., (2006), human Resource Management in Sport and Recreation, 2 ed human kinetics, p., 121-163.
8. Festinger, L., Schachter, D., Back, K., 2011, Social Pressures in Informal Groups, Stanford University press, originally published in 1950, group cohesion. Journal of Management April 2001, p,141-162.
9. Hosseini Keshtan. Misagh, Ramezaninejad. Rahim, Sh. Shafiee

- Kordshooli and P. Mohamad Panahi (2010). " The Relationship Between Collective Efficacy and Coaching Behaviors in Professional Volleyball League of Iran Clubs ", World Journal of Sport Sciences 3 (1): p,01-06, 2010 ISSN 2078-4724.
10. Johnson, U. (n.d). 2009, "Sport psychology - Past, Present, and future: The Perceptions of Swedish Sport Psychology Students". Athletic Insight. On line journal of sport psychology. Retrieved ,from: [http://www.athleticinsight.com /Vol8Iss3/PastPresentFuture.htm](http://www.athleticinsight.com/Vol8Iss3/PastPresentFuture.htm):p,110-121.
11. Jalal, R. M., Khawaja, K., Nik Kamariah, N. M., Fosa, S., Muhd Yahya, A.R., & Ahmad Sazali, Z. (2012), Transformational Leadership and Job Satisfaction. American Journal of Economics, Special Issue:p, 145-148.
12. Khooran. Hadi, Khabiri. Mohamad and Ehsani. Sheida (2008). "Relation between Coaches' Different Behaviors from the Viewpoints of Athletes and level of athlete's Satisfaction". Poster at 1 st National Congress of Sport Management emphasized on 20-year old document of Islamic Republic of Iran, Olympic and Paralympics National Academy.
13. Lowther, J., Lane, A., & Lane, H. (2002). Self-efficacy and psychological skills during the Amputee Soccer World Cup: Athletic Insight: Online Journal of Sport Psychology Vol 4(2) Aug 2002, p, 23-34.
14. Maghsoudi. Abdolmajid (2009). " Relation between Leadership Scales and Wrestlers' Expression and Satisfaction in Mazandaran Province", Master's Thesis, Physical Education – Allameh Tabatabaei University, Faculty of Psychology & Educational Sciences. Page(s) :1-173.
15. Marnis, A. (2012). The Influence of Transformational Leadership on Job Satisfaction, Organizational Commitment, and Employee Performance. International Research Journal of Business Studies, 52,p, 113-128.
16. Mengitu S.; Babu M.(2012). The relationship between coaches' leadership styles and team cohesion in Ethiopian premier league soccer clubs, International Journal of Social Science & Interdisciplinary Research, Vol.1 Issue 11, November 2012, ISSN 2277 3630, p. 110-121.
17. Murray, N. P.(2006) The Differential Effect of Team cohesion and Leadership Behavior in High School Sports, Individual Differences

- Research, v. 4, p. 216-225.
18. Murphy, S., & Tammem, V. (1998). In search of psychological skills. In Advances in sport and exercise psychology measurement (edited by J.L. Duda), Morgantown, WV: Fitness Information Technology pp. 195-209.
19. Osborn, R. N. and Marion, R. (2009), Contextual leadership, transformational leadership and the performance of International innovation seeking alliances, The Leadership Quarterly 20 (2009) p,191-206.
20. Peace, D.G., Kozub, S.A., 1994, Perceived Coaching Behaviors and Team Cohesion in High School Girl's Basketball Teams, Journal of Sport & Exercise Psychology, Vol. 16, PP. 85-83.
21. Ramzaninezhad, R.; & Hoseini Kashtan, M. (2009.) The relationship between coach's leadership styles and team cohesion in Iran football clubs professional league. Brazilian journal of Biomotricity, V.3, N.2, p.111-120.
22. Riemer, Harlod A., Toon, Kathy, 2011, Leadership and Satisfaction in Tennis: Examination of Congruence, Gender and Ability, Research Quarterly for Exercise and Sport, Vol. 72, Iss. 3, PP. 243-256.
23. Triantafyllopoulos, Y., Konstantopoulos, N., Sakas, D.P., (2012) The role of leadership in high tech manufacturing companies in a changing environment, Key Engineering Materials, 495, pp. 176-180.
24. Turman, P. D. (2008). Coaches' immediacy behaviors as predictors of athletes' perceptions of satisfaction and team cohesion. Western Journal of Communication, 72(2), p,162-179.